

MAGYAR KURIR.

Nr. 34.

Indult Bétsből, Kedden, Október' 25-dikén, 1831.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Oct. 11-kén költ Királyi végzése által, Erdélyben Mgs Sz. Domokosi Sándor László, és Hartzói Gálfalvi Alexis Urakat eddig Maros-Széki V. Király Bírókat, továbbá Pálosi Donáth Sándor Urat, Ns. Küküllő Vármegye Vice Ispányát, és Magyar 'Sákodi Kovachich-Horváth István Urat, Udvarhely Szék Fő Notáriusát, 's Létzfalvai Gyárfás Ferentz Urat Küküllő Várm. volt Fő Notáriusát, és még Nagy Batzoni Keresztes 'Sigmond Urat, Proton. Protocollistát, az Erdélyi Királyi Táblához számszeletti Táblabírákká, fizetéssel, kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Oct. 11-diki Királyi végzése által Erdélyben a' Királyi Táblánál megüresült valóságos Tábla Bírói Hivatalra Felső Szálláspataki Mgs Mar a Jó'sef Urat, eddig a' Dévai Kerületben Prov. Rommiszáriust kegyelmesen kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Felső Háznak Oct. 4-dikén tartott Ülését Lord Winchilsea a' következő beszéddel nyitotta meg: Én mindég abban a' vélekedésben voltam, hogy az elaljasodott mező városokon, a' képviselés dolgában multhatlanul változtatást kell tenni, ha azt akarjuk, hogy azok

egészen semmivé ne legyenek. Úgy mint a' mellyek, a' Ministereknek, a' Constitutio ellen fordított hatalmokat mondhatatlan nagyra nevelik. A' mi nyilván való volt az Emancipatiókor, melly t. i. a' Peel Ur' szája vallása szerént, egy megújított Parlamenten soha sem ment volna keresztül. Én ugyan éppen nem ellenzem azt, hogy az olyan nagy városoknak, mellyekben a' mestersegek jó divatban vagynak, Képviselek adassanak; de azt sem akarom, hogy valaki a' Választási jussok adásában és vevésében a' határt úgy keresztül hágja, mint a' mostani Ministerium. Ha valaha a' Korona ötöt nem illető módon avatkozott valamibe, vagy ha ez a' Ház hatalmát a' Constitutio ellen gyakorlotta, — mind ez ugyan rossz, de olyan rossz, a' min igazítani lehet, — a' mi pedig a' népnek egyszer által adatott, annak vissza szerzéséhez való reménységről örökösen le kell mondani. A' három hatalmak között lévő mérték egyenlősége egyszer felbomolván, azt többé helyre állítani nem lehet. Nekem a' Reform-billről való esmeretes vélekedésemet, a' Kenti Grófságnak legalább is 9/10 része feljebb betsüli azon rendszabásoknál, mellyeket a' Nemes Gróf és Segédjei igen rosszszül hánytak vetettek meg. Ha elgondolom azon' illetlen eszközöket, mellyek a' bill keresztül menetelére fordítottak, és azt a' nagy igyekezetet, mellyel ezen Ház'

függetlensége akart semmivé tevődni, és ha megfontolom, hogy Ő Felségének mostani Tanácsadóiban semmi bizodalमत nem helyheztehetem; meg kell esmernem, hogy a' Romlás szélén állunk; — de az állhatatosság által bátorságos állóhelyre tehetünk szert. En némelly változások szükségesek voltáról éppen úgy megvagyok győzöttetve, mint ezen billnek vissza vetéséről. Olyan időben élünk Uraim! mellyben azt is gondolóra kell vennünk, mitsoda Principiumokon igazgattanak más Statusok, különösen az, melly Európának átka lett, mellynek tulajdonképpen semmi Principiuma nints, és semmi principiumon nem igazgattatik. Most kell figyelmet fordítanunk azon pártos felekezetre is, melly ama szerentsélen Országban minden társaságos életet szándékozik le rontani, és meg kell gondolnunk, hogy ugyan azon Principiumok már a' mi partjainkra is elérkeztek. Most kell a' zabolátlanság ama lelkét szemügybe vennünk, melly a' visszaélések Újításának álortzája alatt jár fel 's alá. Reménylem, hogy ezen bill vissza vettetik, és egy olyan fog helyette elő állani, mellynek nem vethetünk oly sokat ellene, — mert tudom, hogy a' Reform-billt pártoló vélekedés már nagyon közönséges és hogy az Ország várakozását megtsalni nem lehet, nem is bátorságos.

Lord Harrowby azt tartja, hogy a' jelen Reform-bill minden külömbség nélkül támadja meg az egyes személyeknek azon hatalmát, mellynek azok minden időben birtokában voltak. Pitt, Burke, Wyndham és Canning abban a' vélekedésben voltak, hogy az elaljasodott mező városoknak megtartása szükséges, mert ez nyit utat sok olyan embereknek, mint ők, a' Parlamentbe való menetelre. E' mutatja meg a' többek közt, Fox Ur azon vélekedésének

igazságát: „hogy a' Constitutio praktikai ereje bámúlásra méltó, a' Theoriája pedig képtelen. — Ez a' beszélő is megegyezik abban, hogy a' mesterséget űző nagyobb városoknak ezután Képviselőik legyenek, csak hogy úgy kellene azt ki eszközteni, hogy általa az ország tsendessége ne szerentséltetődjék. Az ilyen rendszabásokat, mellyek ezzel fenyegetnek, a' törvénytévő hatalomnak minden módon meg kell akadályoztatni, 's ezt tselekszi részéről a' beszélő is, azzal a' reménységgel, hogy az Anglus Nemzet megesmerven tsalattatását, még egyszer magába fog térni, annyival inkább mivel az alap, mellyen az egész bill épül, oly rossz, hogy azt még tsak Biztosok kezébe sem adhatjuk. — A' választóknak a' Reform-billben meghatározott számát felettébb valónak és egyszersmind károsnak véli a' Lord. Felettébb való az, úgy mond, mert Frantzia Országban 50 millió lakosok közt 200,000 re, a' 12 milliónyi népességű Angliában pedig körülbelül egy millióra megyen a' Választók száma. A' Lord azon állítása után, hogy a' Bill szerént öszve hívandó Parlamentben mindennek helye lesz, kivéven azon személyeket, kik annak leghasznosabb Tagjai lehetnének így beszél: Valyon eljuthatnak e' megvesztegetés nélkül a' Parlamentbe az olyan különös tapasztalású emberek, kiknek az alsó Házban való jelenlétek szükséges, azon hibák és öszveakasztások eltávoztatására, mellyek a' Tanácskozó gyűlésekben a' Törvényhez való nem értes miatt igen gyakran elő fordulnak? Hogy fogják Uraságtok, ha a' Bill keresztül megy, legidősebb fiaikat a' Parlamentbe bevinni? a' kiknek pedig ha valamire való emberek akarnak lenni, ha a' Felső házban folyó vitatásokba okosan akarnak bele szállani, előbb, mint valamelly Oskolában,

az alsó Házban szükség forogni. Ha Uraságtoknak legidősebb fiaik az alsó Házba be mehetnek, annak nem csak a' lesz a' haszna, hogy magokat a' Beszélésben gyakorolják, hanem egyszer'smind az is, hogy megtanulják, miképpen kell vinni a' közönséges foglalatosságokat, 's a' mi még legfontosabb dolog ez, hogy az által. a' néppel öszve jövőn, esmerni és betsülni fogják az Anglus szabadságot; nem különben megtanulják az Anglus függetlenségnek igaz értelmét is, a' mellynek, minthogy ők születéseknél fogva nagy hivataloknak és gazdagságoknak örökösi, ha a' Felső Ház levegőjén kívül mást nem szívnának, sem indulatokra, sem tselekedetekre különben hathatós ereje nem lehetne. Én tehát mind azon rendszabásoknak ellenek vagyok, mellyek mindenén változtatni akarnak. Már eddig is, a' Ministerek csak a' tsupa ajánlás által sők olyan rosszszat követtek el, a' mit jóvá tenni nem lehet. A' Rosszsznak terjedését Uraságtok gátolhatják ugyan, különben pedig az ajánlásból származott rosszszatsenki meg nem letté nem teheti. Fájdalommal esmerem meg, hogy éppen olyan veszedelmes ezt az ajánlást el fogadni, mint azt viszsza vetni. A' nemes Gróf, (Grey) ki tsuda talentomú ember, — a' kit én mindég nagy gyönyörűséggel halgattam, midőn beszélt, — akármennyi jót tett jeles tulajdonságaival az Országnak, ez az egy ajánlás mind azt semmivé teszi. Hatalmában állott néki, hogy az Országnak nagy és sokáig tartó hasznot tegyen. Én azt hiszem, hogy a' Nemes Gróf maga viselete, olly erőt adott azoknak, kik a' Constitutiót egészen megakarják változtatni, hogy ő azokon többé nem győzedelmeskedhetik. Állításomat azon nyilatkoztatással mutatom meg, mellyet ezen Félnek Feje illyen módon tett: mi ezen billnek nem azért vagyunk

öltalmazói, mintha az nekünk eleget terne, hanem azért, mivel ha egyszer illyen változást meglettünk, a' többi magától megy minden akadály nélkül, mint a' hegy telején meg indított szekér tulajdon terhénél fogva magától rohan a' mélységbe.

A' Lord Melbourne rövid beszédjében, mellyet az a' Bill mellett tartott, semmi nevezetes nints.

Hertzeg Wellingtonnak is ezen alkalmatossággal a' Bill ellen való beszédében azok a' pontok leginkább újak és nevezetesek, mellyek néki Gróf Greynek némelly megtámadására tett feleletét foglalják magokba. „Kissebít, úgymond Wellington — a' Gróf engemet és az én betsületes barátomat Peelt a' múlt Parlamentomban volt magunk viseltéért és beszédünkért. Én úgy beszéltem, mint a' Király Ministere, kinék az Ország Institutiót fenntartani kötelessége. — 1817-ben tulajdon maga mondta a' nemes Gróf ezen szavakat: „hogy a' Ház, mostani elrendelésében, sokkal alkalmasabban gondoskodhatik az alattvalóknak közönséges oltalmazásáról, és a' nehézségek elhárításáról, mint akármelly más Institutiók a' Világon.“ Hát én nem azt beszéltem e' a' múlt esztendőben? hogy a' Parlament Constitutióját helyben hagyom, és ha tsakugyan valami újítani valót látnék is rajta, annak ollyan módon való újításán igyekeznék, melly által tulajdona mindennek megmaradjon. Ugyan mit vélhetett 1817 óta a' Parlament, hogy azt a' nemes Gróf most olly nagy kárhozatra ítéli méltónak? Ő és az ő baráti azt várják, hogy az én beszédim szülték az Újításnak azon lelkét, melly az óta az egész Országot által járta. A' Frantzia Revolutiónak következése. Tagadhatatlan dolog hogy az Amériikai háború óta gyak-

ran pengelték ezen Országban azon kívánságot, hogy a' Parlamentet újítani kellene, — de a' mi minden esztendőben alább alább szállott egészen a' Frantzia Júliusi Revolutióig. Szerentsétlenségünkre, a' Juliusi Revolutiót közelebb okozó Rendelések kiadattatása előtt néhány napokkal oszlott el a' Parlament, 's a' Választásokban mindenütt kezdte magát az Újítás lelke jelentgetni, sőt némely Candidatusoknak kötelezni kellett magokat arra, hogy annak védelmezői fognak lenni. Sok esetben, a' hol a' választás felett versengés esett, az döntötte el a' dolgot ha a' Candidatus magát úgy nyilatkoztatta ki, mint Újítás barátja. A' nemes Gróf a' London állapotját is az én Újítás felől való értelmeknek tulajdonítja. Pedig annak, úgy szintén az Ország Ejszaki és Déli részeinek rossz állapotját a' Frantzia és Belga Revolutio okozta, 's éppen nem az, hogy a' Király a' város meglátogatását továbbra halasztotta, mint kellett volna, vagy az én Parlamentben tett kinyilatkoztatásom. Az én Ministeriumom sem az Újítás felett való Kérdések miatt oszlott el, a' mint a' nemes Gróf beszélgeti; hanem azért, mivel az aló Háznak benne vett bizodalmit elvesztette. Mihelyt tehát a' Gróf (Grey) a' múlt esztendő Nov. 22-dikén, a' Ministerséget által vette, legelőször azt nyilatkoztatta ki Uraságtok előtt; hogy ő a' Parlamentben tennő némely újítások felől valami plánumot akar előterjeszteni, de a' melly az Ország mostani Institutióján fog épülni, 's most már azt hirdetvén, hogy az ő Rendszabásai azokon (az Ország Institutióin) nagy változást fognak tenni; elébbeni szándékától bizonyosan elállott. Be hozá tehát a' Billjét, az másodszor felolvastatott, 's némely benne tett változtatások, a' Parlament elosztatását vonták magok után — 's itt kezdődött né-

künk minden szerentsétlenségünk. Ekkor a' nép szállítatott fel a' rendszabásokról való tanátskozáásra; 's ez az a' miért én a' nemes Gróft azzal vádoló, hogy az Országot fellázasztotta. — Ezután beszél a' Hertzeg a' billről igen azon a' nyomon, mellyen azok mentek a' miről már eddig szólltunk, vagy ezután fogunk szóllani, 's beszédét azon kérésével zárja be, 1-ször hogy a' Lordok a' jelen Billnek másodszori felolvasását meg ne engedjék. 2 szor hogy valami újító rendszabást akárkitől akármi szín alatt is el ne fogadjanak.

Frantzia Ország.

Annak a' nevezetes beszédnek, mellyet Royer-Kollard a' Követek Kamarájának Oct. 4 ki Ülésében tartott rövid summája ím ez: A' Pairek Öröksége felett támadt Kérdés, nem az Okosság, hanem a' Revolutio kérdése, — úgy mint a' mellynek tzelja nem egyéb, hanem, hogy Igazgatásunknak nem csak formáján, hanem alapján is változtatást tegyen. Az Örökséggel vége a' Paireségnek, a' Paireséggel talán vége az Örökségszerent menő Királyságnak, sőt az Igazgatásnak közönséges társasági formájában vége az állandóság, Méltóság, és hatalom principiumainak is. A' két Kamarák szükséges voltának megengedésével, meg kell engedni azt is; ezeknek arra nézve, hogy ketten legyenek, különböző eredetűeknek is kell lenni. Míg a' Paireség az ostromot kiállhatja, addig meg tartja azon tulajdonságát, a' mivel annak birni kell, t. i. hogy valami más, és különböző legyen a' Követek Kamarájától, 's azzal együtt azt is, hogy az Iseáknak és Interesteknek különböző, de egymással éppen nem ellenkező Systemájával, együtt tegyék a' Státus Igazgatását. Ugyan Uraim miben áll a'

Pairek örökségének jobbithatatlan gonoszsága? Azt mondják, hogy azt a Juliusi Revolutio 's a nép uralkodása kárhóztatja 's az parantsolja láb alól félretenni. Az más szóval, Uraim! ezt teszi: hogy a Pairek öröksége számkivetetett. Beszédemet itt félben szakaszthatnám, mert a számkivetés a dolgot eldöntötte. De ezt nem tselekszem, úgy mint a ki már életemben sok ilyen forma ítélet-tételek megújítását szemléltem. A nép uralkodása éppen úgy veti most félre a Pairek örökségét és úgy ítéli azt kárhóztatra; mint ugyan ez, ennek előtte 40 esztendővel a Királyi méltósággal tselekedett. Éppen úgy szabad ma, a lár más földszínről, a halgató földszinre; a nép uralkodásáról egy más, ezen névre egyedül méltó uralkodásra, melly minden Nemzeteken és Királyokon felyül van, melly változhatatlan, és halhatatlan, mint az, a ki azt teremtette, t. i. az Okosság Uralkodására, az emberiségnek egyetlen egy igaz Törvényadóóra appellálni. Esmerem én Uraim! azon nehézségeket és veszedelmeket, mellyeknek egy olyan vitatás van alávetette, mellyet kedvetlenség előzött meg, és a mellyet még csak a reménység sem bíztat jó követke-zéssel. Minthogy pedig az én lelkemben olyan tudomány nintsen, mellynek eltitkolására okom volna, és a mellyet elakarnék palástolni, minthogy engemet a hasznót nem kereső meggyőzöttetés vezérel, és tökéletesen hiszem azt, hogy csak egyedül az igazság terem jó, a tévelgés pedig mérges gyümölcsöket, éppen nem rettenek meg attól, hogy bevett és elhitt vélekedésekre akadok. — Ezután a beszélő azon alaptételt akarta megtzáfolni, melly szerint a Pairek örökségének csak azért kellene eltöröltetni, mivel annak, azon Restauratióval, mellyet a Revolutio semmivé tett, valami

öszvefüggése van, — igyekezvén végre a Nép Uralkodásának is hamis tudományán valami jobbítást tenni, beszédét a következő módon rekeszti be. „Hogy Paireség; és pedig hogy az Örökös legyen Uraim! mindenik egyformán szük-séges, és azon vejendő győzedelemtől, melly keményen büntettetnék meg, minden módon örizkedni kell. Az Örökös-ség elvesztésével elvesztik az Urak a Paireséget; a Paireség elvesztése, nem csak pelgári alkotmányunkon fog nagy sebet ejteni, nemcsak igazgatásunk formáját változtatja meg; hanem a fog Uraim! a mitől én nagyon tartok, magának az Igazgatószéknek vagy talán a Státusnak is vég romlást okozni. Akkor egyszerre Királyi Democratiára jutnak az Urak; de meddig? Jól tudják azt az Urak, úgymint a mit az alkotó Gyűlésektől vólt módjok megtanúlni. A Felsőségek kezébe adott őltalmazásnak meg van a többek között az a haszna, hogy az a Thronus és a Nép közepette moz-dúlhatatlanul és hozzámegetetlenül áll. De jöjjön ki csak arról a közép hely-ről, pusztán egyedül marad a Thronus, melly a Democratiának nevelkedő hab-jaitól szüntelen tsapdosztatván, öszvedül, 'sszomorú düledéki közzé magával együtt mindeneket eltemet. Soha sem voltam a közönséges társaságnak barátja (Republicanus ember) 's annyival inkább nem leszek az ma, mikor az idő lelkével éppen ellenkezik: de mégis azt mondom, hogy a Közönséges társaság, ha t. i. abban a Senatus örökös, nem látszik olyan dühösnek, olyan képtelennek lenni, mint a Királyi Democratia. Mondjuk ki kereken: hogy a Királyi Democratia, ha szinte képzeletében a Királyságot megtartotta is, nem egyeb tiszta Democratiánál, vagy legálább kevés időmúlva a lesz. A Paireség eltör-lésének nem sokára éppen e lesz követ-

kezése. Gondolkozzanak csak az Urak és megfogják látni, milyen hatalmat vett magának a' Democratia. Már egy századja, hogy a' pallérozódással kezét fogva együtt haladnak azok közöttünk előre, 's a' Juliusi Revolutió meg keltőztette azoknak lépéseket. Abból a' társaságból, melyben az minden ellenkező nélkül gyakorlá a' maga uralkodását, már az Uralkodószekbe is bekapott, a' midőn ezen Kamarának olly tekintetet szerzett, mellynél az feljebb nem emelkedhetik. Minekutánna a' Királyságot minden erejétől megfosztotta, ímé már a' Pairek praerogativáját támadja meg. Mikor ez előtt 10 esztendővel az én nemes barátom, Serre Ur így kiáltott fel: A' Democratia, mindent elborítással fenyeget" csak a' társaságról volt a' szó. Tudtunk neki felelni, 's feleltünk e' képpen: Hálá Istennek! ki az az ő teremtéseknek nagyobb részét, a' pallerozottság jótéteményére hívja. Ma pedig már az Igazgatószek forog kérdésben. Hogy valyon a' Democratia azt kirekesztőleg meggyőzié, vagy abba olly hatalmas befolyással fog lenni, hogy ez minden egyéb hatalmakat semmivé tehet, vagy magának alá vethet? más szókkal, hogy a' Politikai egyenlőség, igazságos és szükségesképpen való következése e' a' polgári egyenlőségnek? azt én vitatni nem akarom, meg mondja önnön tapasztalásunk. (A' többi következik.)

Legújabb Tudósítások.

Páris Oct. 18-kán. Ez nap a' Finantz Ministerium részéről a' következő Jelentés függesztetett ki a' Börsén:

„A' Király éppen most vett tudósítást a' felől, hogy az öt Hatalmasságok Követei Hollandiára és Belgiumra nézve a' Békekötés alapjain megegyeztek.“

„A' Finantz Minister haladék nélkül közli a' Kereskedő Karral ezen tudósítást.“

B é t s.

Béts' belső és külső városaiban, Oct. 20 kán déltől fogva, Cholerában, Oct. 21-kén délig megbetegedtek 70-en, kigyógyultak 27-en, meghaltak 45-an.

Oct. 22-dikén délig megbetegültek 56-an, kigyógyultak 31-en, meghaltak 16 an.

Oct. 23-dikán délig megbetegedtek 42 en, kigyógyultak 25-ten, meghaltak 37-en.

Oct. 24-dikén délig megbetegültek 45-en, kigyógyultak 18-an, meghaltak 26-an.

Öszvesen eddig megbetegedtek 2801-gyen; kigyógyultak 1252 en, meghaltak 1360-on, betegek még 279-en.

Magyar és Erdély Ország.

A' Nagy Méltos. Magyar Királyi Helytartó Tanátsnak Oct. 5-dikén költ Rendeletése szerént egész Magyar Országának minden Tanító Intézeteiben, és így a' Pesti Kir. Universzításban is a' közönséges Tanítások az 1851/2-diki Oskolai új esztendőben November elejével elkezdődnek.

Az Erdélyi Fels. Kir. Kormánysezék hasonlóképpen kihirdette, hogy a' közelebbi November kezdetével a' közönséges Tanító Intézetekben a' tanítások elkezdődjenek, olly megszorítással, hogy a' tanulók rendes egészségi pássussal utazzanak és a' cholerás helyeket elkerüljék.

Ezen szomorú időszakaszba, midőn a' veszedelmes epekórság, édes Hazánk-nak tsaknem minden vidékeit, a' sinlődő Emberiség jajjai közt dúlná, Megyénk ha nem egészszen menten, még is nagy részint tsakugyan védetten maradt azon foganatos rendelések által, mellyek a'

téres határszélek, 's egyes Helységek körül felállított külső és belső Órvonateknál fogva, a' közösülést meg nehezítvén, ezen pusztító ragály elharapódzásának korlátot vetettek.

Eleve meggyőződve lévén az Órvonatoknak hasznairól Biharnak Rendei, Nemesi Pénz-tárjokat az Örök napi díjainak fizetésére felajánlották, egyes tagjaikban pedig olly Emberbarátokat találtak, kiknek nagy lelki hazafi áldozataikat, méltó háládatosságok jeléül, a' Nemzeti Ujság Levelekbe köz hírré tételni, kedves kötelességeknek esmerik.

Ugyan is N. Váradi Deák szerartású Püspök Mélt. Laicsák Ferentz Úr, azon vele született kegyességénél fogva, mellyel az ügyefogyottakat határtalan bőkezűséggel gyámolgatni szokta, 's a' sínlődő emberiség könnyeit letörteni, Fő Pásztori díszes tisztének tartja, mindjárt a' nyavalya közelgetésének első hírére, egész Egyházi Megyéjébe lévő minden lelki Pásztoroknak, a' betegség által nétalám meglependők számára, feles summákat kiosztogatott; Uradalmaiba minden ezen tzelra fordítandó költségeketatyáskodó gondoskodással, önön pénz-tárára háromoltatni rendelt; a' pestises epekórság sújja alatt nyögő Debreczen Városát, tetemes pénzbeli adományokkal segítette, 's N.Várad, és V. Olaszi Városainak, Kórházainak elrendelésére, jeles Summákat ajándékozott. Mind ezen nemes tetteit pedig, a' tiszteletré méltó Fő Pap, 's valódi Ember Barát azzal tetézte; hogy a' végvonatokon lévő Örök fizetésére előbb költsön adott 10,000 Váltó frkat örök időkre elengedvén, midőn az arról szóló Kötelező Levelet vissza küldötte, ennek ismét, a' Nemes Megye és Adozó Nép eránt viseltető szíves részvétele zálogául, 2000 Váltó forintokat, hasonló tzelra mellé rekesztett.

Fő Pásztorának ezen hazafi lélektől vezérlett lépéseit tüstént követte a' Deák Szerartású Nemes Káptalan is, 's a' Köz Gyűlésen jelenlévő igen érdemes és tisztelt Követje, Fő Tisztelendő Delinger János Ur által, a' Nemesi Pénz-tárnak eleve költsönözött 1000 pengő forintokat, a' köz jó előmozdításába mindenkor nemes vetélkedéssel kimutatott készségénél fogva, vissza ajánlotta.

Hasonló lelkes példát tett volt már előbb, a' Megye szeretve tisztelt Fő Kormányozója, NMélt. Gróf Zichy Ferentz Úr Ó Excellentiája, a' ki semmi alkalmat nem kívánván elmulasztani, hogy kedves Megyéjének díszét, és boldogságát, mind fáradhatatlan hivatali buzgósága, mind hazafiúi lelkes áldozati által elő mozdíthassa, ember szerető szíve nemes ösztönéből, a' végvonatokon lévő Örök fizetésére 3000 Váltó ftokat ajándékozott.

Hasonlót Méltóságos Bárándi Lajos Úr, a' ki azon kívül, hogy a' Megye szélén fekvő Helységéből kívántatott feles számú Örök napi díjjait, saját erszénnyéből kifizette, még a' több végvonati költségekre is, 500 Váltó forint segedelemmel lenni méltóztatott. Köszönet az emberiség nevébe, az ilyen derék Nagyoknak!

Debreczenből Oct. 16.kán 1831.

Minekutánna a' pusztító nyavalya, Istennek hálá! Városunkban még September elején megszűnt, 's az olta jelei magokat nem mutogatták; sőt a' közelebbi Országos Vásár alkalmatosságával is semmi Cholerára mutató eset magát elő nem adta; hívánják a' Debreczeni Ref. Collegium Professorai azon érdemes Szüléket, kik gyermekeiket ezután is itt taníttatni, vagy most tanulás végett ide hozni szándékoznak, tudósítani az eránt, hogy a' jövő Oskolai esztendő Kezdeté a' Környülállásokhoz képest a' T. T. Os-

kolai Elöljáróság által November 7-kére határoztatott. Ezen kitett határ időre tehát minden érdemes Szülék kedves gyermekeiket városunkba, mint kétségen kívül egészséges helyre, egész bátorsággal és telyes megnyugovással hozhatják vagy küldhetik.

Pá pá r ó l, Oct. 19-dikén 1851.

A' Pápai Reform. Collegium' Igazgatósága által ezennel köz hírül adatik a' T. T. Közönségnek, 's az Érdemes Szüléknek, hogy ezen Collegiumban mind a' felsőbb mind az alsóbb Oskolákban a' Tanítások e' folyó Esztendei November 15 dikén elfognak kezdetni, — addig is pedig, a' Tanulók a' be írásra az említett Hónapnak első napjától fogva el fognak fogadtatni.

A' Sopronyi Ev. Lyceum' Elöljárói ezennel közhírré teszik, hogy abban az ezen oskolai esztendőbeli tanítási cursus a' jövő November 7-kén fogja rendes kezdetét venni.

Tudományos jelentés.

Kassán, Ellinger István Könyvnyomtató intézetében ezen folyó esztendőben következő tizmű Munkajelent meg: Sokrates' nevezetességei. Xenophon' Munkája Magyarra fordítva, Kis János által. Hozzá járul, Sokrates' élete, néhány jegyzetekkel 's magyarázatokkal együtt. Találtatik Pesten Engenberger, Müller, és Wigand Otto Könyvárosoknál 's Posonyban 's Sopronyban Wigand Károly Könyváros boltjaiban. Az ára*1 forint 20 kr. t. z. ezüstben.

H i r d e t é s.

A' Fel-Enyedi, minden megkívántatókkal kikészített Papiros-malom, f. e. November' utolsó napján, a' többet ígérőnek, árendába ki fog adattatni, négy egy más után következő esztendőre. A' kivenni kívánók, a' határozott napra, N. Enyeden, a' Retormatum Kollégyom' udvarbírói házánál megjelenni ne terheltesenek.

A' pénz folyamat October' 24-kén;
 — közép ár:
 A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 832/3
 Az 1820-béli sorsosok, — —
 Az 1821-béli hasonlók, 1241/2
 Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 46 for. keltek, mind Conv.
 A' Bank-Aktziák keltek 1076 for. ton Conv. Pénzben.

Eloszlattatván már Austria és a' két Magyar haza között a' Kordonok és Contamatziák, keresztül lyuggatás nélkül küldhetjük 's el is kezdjük küldözni Tisztelt Olvasóinknak: a' N e m z e t i J ó l l é t r ö l í r t t m e g í g é r t t munkátskát borítékkal együtt, melly 6 árkus 's mellette B e r e g h é s S z a b o l t s Vármegyék M a p p á i t egyszerre, kettős petsét alatt. De mivel sem a' tsonóknak nagyra nevedések, sem a' petsétlés munkája nem engedné, hogy az elküldözés kevés postanapokra szoríttassék; egy egy posta napon 70—80-nál többet el nem küldözhetünk. Így a' jövő Dec. végéig minden Érdemes Olvasóink vehetik az említett toldalékokat. — A' mai posta napon elkezdettük a' nevezett toldalékoknak elküldözését.

Szerkesztető és Kiadó M á r t ó n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)